

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ**

ЦУКАНОВА Лілія Володимирівна

УДК 331.1

**ОБҐРУНТУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
ЕЛЕКТРОСТАЛЕПЛАВИЛЬНОГО ЦЕХУ №1 ПАТ «ЕМСС»**

Спеціальність 051 – економіка

АВТОРЕФЕРАТ
дипломної роботи магістра

Краматорськ – 2018

Магістерською роботою є рукопис.

Роботу виконано на кафедрі Економіки підприємства Донбаської державної машинобудівної академії Міністерства освіти і науки України (м. Краматорськ).

Науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент,
Латишева Олена Володимирівна,
Донбаська державна машинобудівна академія
Міністерства освіти і науки України
(м. Краматорськ), викладач кафедри
економіки підприємства.

Рецензент:

доктор економічних наук, доцент **Шашко Вікторія Олександрівна**,
Донбаська державна машинобудівна академія (м. Краматорськ), викладач кафедри
менеджменту;

Захист роботи відбудеться *26 грудня 2018 року о 9.00* на засіданні державної екзаменаційної комісії у Донбаській державній машинобудівній академії Міністерства освіти і науки України за адресою : 84300, Україна, Донецька область, м. Краматорськ, б-р. Машинобудівників, 39, ауд. 2417

Секретар ДЕК
кандидат економічних наук, доцент

Т. П. Гітис

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Неодмінною умовою сталого розвитку підприємств промислового сектору України є, насамперед, розвиток їх виробничої сфери. Оскільки на вітчизняних підприємствах спостерігається великий знос обладнання, то зараз, як ніколи раніше, для забезпечення конкурентоздатного рівня якості, екологічності та унікальності продукції постає проблема оновлення основних фондів та модернізації виробництва, що в свою чергу зумовлює необхідність обрання, формування та впровадження ефективної інвестиційної стратегії на підставі та оптимізації інвестиційних бізнес-процесів.

Обґрунтуванню вибору варіанту інвестиційних стратегій, реалізації та оптимізації інвестиційних бізнес-процесів для подальшого пошуку схеми інвестування та інвесторів суттєво сприяє проведення аналізу інвестицій, обрання варіанту оптимального їх освоєння. Ефективне вкладення інвестицій в умовах їх обмеженості джерел інвестування та мінливості економічного та політичного середовища України, зумовлює актуальність питань проведення аналізу та обрання інвестиційних проектів для зміцнення ринкових позицій підприємства, вдосконалення організаційної і методичної бази забезпечення впровадження та оцінювання інвестиційної діяльності. Теоретичні, методичні та практичні проблеми забезпечення інвестиційної діяльності досліджені в наукових працях вітчизняних та зарубіжних вчених, В. Г. Федоренко, О. Є. Румянцева, Н. Г. Міценко, Д. Р. С. Квасницька, Т. С. Пічугіна, Л. Д. Забродська, К. Л. Нетудихата, Т. П. Ніколаєва, М. Ф. Федік, С. А. Чернецов, Н. В. Шемякіна та інших. Водночас в умовах існуючих кризових воєнного-політичних та економічних викликів в Україні проблеми грамотної побудови ефективної інвестиційної стратегії в промисловому комплексі при обмежених ресурсах потребують подальшого їх дослідження. Тому сьогодні досить гостро стає питання дослідження, обґрунтування та вдосконалення методичної і організаційної бази аналізу ефективності та можливостей реалізації інвестиційних стратегій промислових підприємств з урахуванням їх специфіки функціонування та існуючих ризиків, що можуть вплинути на кінцеві результати.

Мета і завдання дипломної роботи. Метою роботи є обрання оптимальної для конкретних умов підприємства промислової галузі інвестиційної стратегії розвитку, побудова алгоритму її формування та обґрунтування з використанням інструментарію інвестиційного бізнес-проектування в сучасних умовах ризику.

Для досягнення поставленої мети передбачено вирішити наступні завдання:

- з'ясувати сутність інвестицій і інвестиційної стратегії, визначити принципи та особливості їх здійснення, алгоритм дослідження ефективності інвестиційних проектів та інвестиційного бізнес-проектування;
- здійснити аналіз доцільності і ефективності інвестиційного проекту модернізації обладнання для підприємства промислової галузі для

подальшої побудови інвестиційної стратегії розвитку;

- провести аналіз чутливості проекту до змін різних чинників, у результаті якого буде визначено найбільш ризикові фактори, які потребують подальшого дослідження та розробки заходів щодо їх зниження;

- здійснити імітаційне моделювання методом Монте-Карло для аналізу інвестиційних ризиків проекту.

- обґрунтувати шляхи формування оптимальної стратегії підприємства завдяки можливостям оптимізації інвестиційного бізнес-процесу шляхом проектування та управління запасами, що дозволить знизити вплив інфляційного чинника та забезпечити більш ефективне використання матеріалів.

Об'єктом дослідження є інвестиційна стратегія електросталеплавильного цеху №1 ПАТ «ЕМСС».

Предметом дослідження є комплекс теоретичних, методичних, організаційних і практичних питань побудови інвестиційної стратегії, обрання оптимальної на підставі аналізу її ефективності та варіантів здійснення на промислових підприємствах України.

Методи дослідження. Теоретичною та інформаційною основою стали праці вітчизняних і закордонних вчених економістів з питань інвестицій, інвестиційних стратегій, оптимізації інвестиційних бізнес-процесів, законодавчі та нормативні акти України, реальні статистичні та аналітичні дані.

У процесі написання роботи було використано такі загальнонаукові методи, як логічний підхід, аналіз і синтез, порівняння та моделювання. Для реалізації мети дослідження використано такі конкретно-наукові прийоми: групування – для виявлення ознак інвестицій, інвестиційних стратегій, характеристики бізнес-процесів та ін., визначення зв'язку між показниками інвестиційного проектування; дисконтування – для оцінки ефективності інвестицій; аналіз чутливості – для оцінки ризиків та умов ефективності інвестицій; елементи теорії ймовірностей та математичної статистики – при аналізі умов інвестиційного проекту та найбільш вірогідних ризиків.

Інформаційну базу роботи становили підручники, навчальні посібники, наукові праці та статті вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів з питань теорії і практики аналізу та відбору інвестиційних проектів, інвестиційного проектування, дані статистичної звітності.

Новизна одержаних результатів полягає в розробці комплексу теоретичних положень і практичних рекомендацій для прийняття управлінських рішень щодо оптимізації інвестиційних бізнес-процесів в умовах найбільш ймовірних ризиків для підприємств промислової галузі.

удосконалено:

- методичні підходи до проведення відбору та аналізу ефективності інвестицій для підприємств промислової галузі, зокрема надано перевагу конкретним методам оптимізації інвестиційних бізнес-процесів з врахуванням факторів ризиків і можливостей прогнозування показників;

дістало подальшого розвитку:

- категоріально-понятійний апарат теорії управління та оптимізації бізнес-процесів за рахунок розширення змісту поняття «оптимізація бізнес-процесів», яке, на відміну від існуючих трактувань, визначається як можливість організувати діяльність підприємства з максимально ефективним використанням внутрішніх резервів даного підприємства;

- удосконалення інвестиційної стратегії шляхом реалізації процесного підходу та оптимізації бізнес-процесів з використанням інструментарію бізнес-проектування та моделювання;

- обґрунтування заходів щодо забезпечення безпечних і комфортних умов праці при роботі на ПЕОМ шляхом визначення небезпечних та шкідливих виробничих факторів та оцінки безпеки при надзвичайних ситуаціях.

Практичне значення одержаних результатів. Результати дослідження спрямовані на удосконалення організації та методики аналізу ефективності інвестицій в промисловій галузі завдяки використанню інструментарію бізнес-проектування та моделювання, можуть бути використані підприємствами для обґрунтування та вибору оптимальних інвестиційних стратегій, що сприятиме більш точному прогнозуванню результатів.

Особистий внесок здобувача. Дипломна робота є самостійно виконаною працею, в якій наведено авторські положення, висновки і рекомендації щодо економічного обґрунтування ефективності інвестиційної стратегії розвитку на базі ЕСПЦ №1 ПАТ «ЕМСС».

Апробація результатів дослідження. Основні положення дипломної магістерської роботи доповідалися та були схвалені на науково-практичних конференціях різного рівня: «Міжнародна науково-практична інтернет-конференція. Економічні перспективи підприємництва в Україні» (Ірпінь, 2017), «Фінансові аспекти розвитку економіки України: теорія, методологія, практика» (Хмельницький, 2018).

Публікації. Основні положення та результати роботи відображено у 4-х наукових працях, а саме: дві публікації - у наукових виданнях та дві публікації - у матеріалах науково-практичних конференцій.

Обсяг та структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Робота викладена на 167 сторінках комп'ютерного тексту, містить 26 таблиць, 25 рисунків, 3 додатки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

Перший розділ роботи «**Теоретичні основи формування інвестиційної стратегії розвитку**» спрямований на визначення суті поняття інвестиційної стратегії, інвестиційних бізнес-процесів в Україні, а також систематизацію і визначення особливості застосування різних джерел фінансування інвестиційної діяльності на підприємстві України.

В роботі визначено, що поняття «інвестицій» – це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, які вкладаються в об'єкти підприємницької та

інших видів діяльності, в результаті чого створюється прибуток або досягається соціальний ефект. Впровадження інвестицій у реальні активи зумовлює реалізацію інвестиційного проекту у різних формах та видах та передбачає "обґрунтування економічної доцільності, обсягів і термінів проведення інвестицій (капітальних вкладень), включаючи необхідну документацію, що розробляється відповідно до прийнятих стандартів, а також опис практичних дій по реалізації інвестицій (бізнес – план)".

З'ясовано, що перехід до сталої конкурентоспроможної економіки неможливий без залучення як вітчизняних, так і іноземних інвестиційних ресурсів, які перш за все повинні направлятись на реальні об'єкти, тобто підприємства. Діяльність підприємств потребує раціонального розподілу як залучених, так і власних коштів, з цією метою інвестори створюють раціональний та ефективний план дій по вкладенню інвестиційних ресурсів у об'єкти інвестування. Такий план дій називається інвестиційною стратегією.

Зазначено, що перш ніж говорити про побудову інвестиційної стратегії окремого підприємства, треба звернути увагу на інвестиційну ситуацію в країні в цілому. Так, інвестиційна ситуація в Україні поступово покращується, про що свідчить індекс інвестиційної привабливості країни. Але якщо оцінити динаміку припливу прямих іноземних інвестицій, то побачимо що їх обсяги падають.

Встановлено, що алгоритм розробки інвестиційної стратегії розвитку включає:

- 1) Визначення періоду реалізації інвестиційної стратегії.
- 2) Визначення стратегічних цілей розвитку інвестиційної діяльності підприємства.
- 3) Розробка найбільш ефективних шляхів реалізації стратегічних цілей інвестиційної діяльності.
- 4) Конкретизація інвестиційної стратегії по періодах її реалізації.
- 5) Оцінка розробленої інвестиційної стратегії підприємства.

Висловлено, що модель бізнесу будь-якої компанії складається з сукупності окремих бізнес-процесів, і від того, наскільки вони ефективні, залежить успіх бізнесу в цілому. Саме тому найуспішнішими компаніями, як правило, стають ті, чиї бізнес-процеси добре продумані, чітко визначені та оптимізовані. Якщо розібратися в сутності цього поняття, то оптимізація бізнес-процесів – це така собі можливість організувати діяльність підприємства з максимально ефективним використанням внутрішніх резервів даного підприємства.

Установлено, що в сучасних умовах мінливого бізнес-середовища головним завданням бізнесу стає швидке реагування на навколишні зміни і таке ж швидке впровадження адекватних змін в організації і веденні бізнесу. Оптимізація бізнес-процесів є однією з основних, стратегічно важливих завдань підприємства, що визначають усю його подальшу ефективну діяльність.

У другому розділі «Аналіз ефективності реалізації інвестиційного проекту в рамках електросталеплавильного цеху №1 ПАТ «ЕМСС»

проведено комплексний аналіз економічної та комерційної ефективності інвестиційного проекту в межах комплексної програми технічного переозброєння ЕСПЦ №1 ПАТ «ЕМСС», який припускає закупівлю нового устаткування для заміни застарілого і удосконалення виробництва технологічної лінії цеху для виробництва унікальної продукції.

Доцільність проекту технічного переозброєння ЕСПЦ №1 ПАТ «ЕМСС» була доказана отриманими результатами ефективності реалізації інвестиційного проекту, а саме розрахованими показниками чистої приведеної вартості (NPV), індексу прибутковості (PI), періоду окупності (PP) та внутрішньої норми прибутковості (IRR). Проведений аналіз чутливості проекту до змін різних чинників дозволив визначити найбільш ризикові фактори, які потребують подальшого дослідження та розробки заходів щодо їх зниження.

Подальші отримані результати ризику проекту також довели, що інвестиційний проект характеризується задовільною ефективністю та рівнем ризиків і може бути рекомендований до реалізації на підприємстві.

У третьому розділі **«Вдосконалення системи обґрунтування інвестиційної програми в умовах ризику та невизначеності в рамках електросталеплавильного цеху №1 ПАТ «ЕМСС»** було запропоновано використання імітаційного моделювання методом Монте-Карло для більш детального аналізу існуючих інвестиційних ризиків проекту та більш точного прогнозування результатів проекту з метою подальшого обрання оптимального варіанту здійснення інвестиційної стратегії. Також для цього було сформовано, змодельоване та оптимізовано інвестиційний бізнес-процес цеху ПАТ «ЕМСС» завдяки запропонованому підходу управління запасами, їх прогнозування та моделювання, що дозволяє знизити вплив інфляційного чинника та забезпечити більш ефективне використання матеріалів.

Завдяки результатам проведеного імітаційного моделювання проекту на базі ПАТ «ЕМСС» було оцінено значення чистої сучасної вартості по оптимістичному, найбільш реалістичному та песимістичному сценаріям (прогнозам). Отримані показники проведеного імітаційного моделювання проекту свідчать про 5% випадків отримання негативного значення NPV проекту, що свідчить про достатньо низький рівень ризику. Проведене надалі моделювання грошових потоків проекту з врахуванням додаткової існуючої ставки інфляційного ризику проекту (станом на кінець 2018 року ставка інфляції становить 5,6%) і моделювання грошових потоків (з обранням найкращого варіанту) дозволив встановити, що розраховане значення ризиковості проекту стає ще меншим (4%). Запропонований підхід дозволяє отримати більш точну та наочну картину результатів та ризиковості проекту для подальшого корегування управлінських рішень.

Аналіз ризиків та пошук шляхів їх зниження у роботі постає одним з наступних етапів оптимізації інвестиційних бізнес-процесів. Тому далі було оптимізовано інвестиційний бізнес - процес шляхом моделювання (перерозподілу) грошових витрат, запасів основних матеріалів з метою обрання найкращого варіанту і отримання додаткового ефекту у вигляді

приросту NPV проекту. Для цього було використано модель управління запасами, що дозволяє знизити вплив інфляційного чинника та забезпечити більш ефективне використання матеріалів. У результаті було отримано економічний ефект у вигляді приросту NPV проекту склав 3639,4 тис. грн.

ВИСНОВКИ

Основним результатом магістерської дипломної роботи є вирішення актуального наукового-практичного завдання щодо поглиблення теоретичних положень, обґрунтування науково-методичних засад і розробки практичних рекомендацій з економічного обґрунтування інвестиційної стратегії на підприємстві ПАТ «ЕМСС». Це дозволило сформулювати наступні висновки теоретичного та науково-практичного характеру.

1. Розглянуто суть та особливості процесу інвестування в Україні, проаналізовано особливості побудови інвестиційної стратегії розвитку підприємства, систематизовано схеми фінансування інвестиційних проектів, а також вивчено шляхи удосконалення інвестиційної стратегії шляхом реалізації процесного підходу та оптимізації бізнес-процесів. Встановлено, що інвестиції – важлива складова економічного розвитку підприємств промислової галузі, ефективність яких залежить від комплексу чинників макро- і мікроекономічного середовища та стану галузі, її організаційно-економічних особливостей, інвестиційної стратегії підприємства, об'єктів і джерел інвестування, терміну, на який вкладається капітал, визначеності його майбутнього ефекту і пов'язаного з ним рівня ризику.

2. Визначено, що в сучасних умовах мінливого бізнес-середовища головним завданням бізнесу стає швидке реагування на цю мінливість і таке ж швидке впровадження адекватних змін в організації і веденні бізнесу, в даному випадку мова де про побудову ефективної інвестиційної стратегії. В умовах низької конкурентоздатності підприємств, наріла необхідність використання ефективних інвестиційних проектів для промислової галузі, що значно посилило роль аналізу ефективності інвестицій як інструменту, за допомогою якого можна обґрунтувати, оцінити і здійснити вибір пріоритетних інвестиційних проектів за показниками ефективності і ризику.

3. Здійснено обґрунтування ефективності інвестиційної стратегії на ПАТ «ЕМСС», а саме був проведений аналіз комерційної та економічної ефективності інвестиційного проекту по закупівлі нового сталеплавильного комплексу в умовах ЕСПЦ №1 ПАТ «ЕМСС» з метою забезпечення його системності та комплексності в умовах мінливості та недостатньої прогнозованості ринкового середовища. Також проведений аналіз чутливості проекту до змін різних чинників, у результаті якого було визначено найбільш ризикові фактори, які потребують подальшого дослідження та розробки заходів щодо їх зниження.

4. Представлено алгоритм використання імітаційного моделювання методом Монте-Карло для аналізу інвестиційних ризиків проекту на базі промислового підприємства, проаналізовано переваги даного виду

моделювання, представлено модель аналізу для виявлення визначальних показників (чистого грошового потоку та чистої поточної вартості) проекту.

5. Оптимізовано інвестиційний процес ПАТ «ЕМСС» шляхом перерозподілу грошових витрат на основні матеріали, щоб отримати додатковий ефект у вигляді приросту NPV проекту. Для цього було використано управління запасами, що дозволяє знизити вплив інфляційного чинника та забезпечити більш ефективне використання матеріалів. У результаті було отримано економічний ефект у вигляді приросту NPV склав 3639,4 тис. грн.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

1. 1. Цуканова Л.В. Досвід організації бухгалтерського обліку на ПАТ «НКМЗ». Інноваційні технології та інтенсифікація виробництва. 2015. С.251-253.
2. Цуканова Л.В. Проблеми і перспективи розвитку фінансового лізингу в Україні. Соціальна відповідальність: підприємство-регіон-країна. 2015. С.154-156.
3. Цуканова Л.В. Государственное и рыночное регулирование лизинговых отношений. Соціальна відповідальність. 2016. С.76-77.
4. Цуканова Л.В. Проблеми вибору джерел фінансування та їх застосування в промисловості України. Економічний вісник Донбасу. № 3(45). 2016. С.149-153.
5. Цуканова Л.В. Правова сутність лізингу в Україні та закордоном. Модернізація фінансово-кредитної системи України: виклики глобалізації. 2017. С. 338-340.
6. Цуканова Л.В. Визначення джерел фінансування промисловості України в сучасних умовах. Соціально-економічні та правові аспекти трансформації суспільства. 2017. С. 112-113.
7. Цуканова Л.В. Тенденції розвитку підприємницької діяльності в Україні. Соціально-економічні та правові аспекти трансформації суспільства. 2017. С. 113-114.
8. Цуканова Л.В. Проблеми іноземного інвестування в Україні / Л.В. Цуканова // Україна – територія можливостей для розвитку підприємництва. – 2017. – С. 496-498.
9. Цуканова Л.В. Аналіз сучасної інвестиційної ситуації в Україні в умовах кризового стану економіки. Фінансові аспекти розвитку економіки України: теорія, методологія, практика. 2018. С. 150-152.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Федоренко В. Г. *Менеджмент: підручник*. Київ: Алерта, 2014. 344 с.

2. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 р. офіц. текст // *Відомості Верховної Ради України*. - № 1560. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення 15.10.2018).

3. Румянцева О. Є. *Нова економічна енциклопедія*. Миргород.: ИНФРА, 2008. 826 с.

4. Костін Ю.Д., Левицький Ю.А. Стратегія розвитку корпорацій: сутність і ознаки. *Вісник ХНУ «ХНУР»*. Харків, ХТУ «ХНУР», 2009. № 4. С. 101–107.

5. Міценко Н. Г. Конкурентоспроможність і конкурентні переваги підприємств у сучасних ринкових умовах. *Науковий вісник НЛТУ України*, 2009. Вип. 19.3. С. 243-247.

6. Шендрик Д.О. Аналіз інвестицій в Україні. Інвестиції. Інвестиційний клімат, 2018. URL: <http://hubs.ua/economy/analiz-investitsij-v-ukraine.html> (дата звернення: 29.09.2018).

7. Квасницька Р.С. Дефініційний аналіз поняття «інвестиційна діяльність». *Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету. Економічні науки*, 2014. Вип. 26. С. 198–203.

8. Приток прямих іноземних інвестицій в Україну. *Державна служба статистики України*. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ2009/hfk/mjgjf/iokdt_u18-19_bez.htm (дата звернення: 08. 11.2018).

9. Капітальні інвестиції за джерелами фінансування за за I півр. 2018 р. *Державна служба статистики України*. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ2007/ibd/iokjf/iokjf_u10-13_bez.htm (дата звернення: 08. 11.2018).

10. Пічугіна Т.С. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність та зміст управління. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*, 2013. Вип. 2 (1). С. 146–154.

11. Казакова Н.А. *Економічний аналіз в оцінці бізнесу та управлінні інвестиційною привабливістю компанії: навчальний посібник*. Київ: Фінанси і статистика, 2014. 240 с.

12. Музиченко А.С. *Інвестиційна діяльність в Україні : навч. посібник*. – Київ : Кондор, 2013. 406 с.

13. Затонацька Т.Г. Стратегія нарощування інвестиційного потенціалу національної економіки. *Фінанси України*, 2015. № 7. С. 38–49.

14. Помазун О.М. *Моделі та інформаційні технології підтримки прийняття рішень з управління бізнес-процесами підприємства: дис. канд. ек. наук*. Київ, 2016. 281 с. URL: <http://vestnik.kpi.kharkov.ua> (дата звернення: 17.09.2018).

15. Дідух В.В. *Реінжиніринг бізнес-процесів управління машинобудівних підприємств : дис. канд. ек. наук*. Київ, 2016. 230 с.

16. Серединська В. М., Загородна О. М. Бізнес-процеси підприємства: сутність та класифікація. *Актуальні проблеми теорії і практики бухгалтерського обліку, аудиту, аналізу й оподаткування в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. Тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції. (14 грудня 2016 р., м. Кам'янець-Подільський)*. Тернопіль: Крок, 2016. С. 14-15.

17. Таранюк Л.М. *Теоретико-методологічні засади управління вибором напрямів реінжинірингу бізнес-процесів промислових підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра ек. наук: спец. «Економіка та управління підприємствами»*. Суми, 2016. 281 с.

18. Тохтамиш Т.О. *Управління бізнес-процесами на малих промислових підприємствах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук: спец. «Економіка та управління підприємствами»*. Донецьк, 2013. 26 с. URL: <http://ea.donntu.org:8080/bitstream/123456789/22176/1/tohtamysh.pdf> (дата звернення: 17.09.2018).

19. Новикова І. В. Процесний підхід в управлінні інвестиційною діяльністю підприємства. *Сталий розвиток підприємств, регіонів, країн. Тези доповідей I міжнародної наукової конференції (5 листопада 2012 р., Дніпропетровськ)*. Дніпропетровськ, 2012. С. 10.

20. Нікулін М.А. *Інвестиційна діяльність: навчальний посібник*. Харків: Фінанси і статистика, 2014. 336 с.

21. Сорока П.М. Економічні та фінансові ризики: *Навч. посіб. для дистанційного навчання*. – Київ: Університет «Україна», 2013. С.45.

22. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. *Теоретичні та прикладні засади менеджменту: Навчальний посібник. – 2-е вид. доп. I перероб.* Львів: Національний університет “Львівська політехніка”, “Інтелект-Захід”, 2003. 352 с.

23. Вахович І. М. Методичні підходи до формування стратегії розвитку інформаційної економіки регіонів України. *Актуальні проблеми економіки*, 2012. № 4(130). С. 208–217.

24. Бланк, И.А. *Управление финансовыми рисками*. Київ: Ника-Центр, 2015. 600 с.

25. Внукова Н. М. *Економічна оцінка ризику діяльності підприємств: проблеми теорії та практики : монографія*. Харків: ІНЖЕК, 2016. 182 с.

26. Донець Л.І. *Економічні ризики та методи їх вимірювання: Навч. посіб.* К.: Центр навч. літ., 2006. 312 с.

27. Загородній А.Г. *Фінансово-економічний словник Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка»*, 2015. 714 с.

28. Ілляшенко С.М. *Економічний ризик: [навчальний посібник]. - 2-ге вид., доп. і перероб. / С.М. Ілляшенко*. К. : Центр навчальної літератури, 2010. 220 с.

29. Кузьмін О.Є. *Управління ризиками в інноваційній діяльності: навч.-метод. посібник*. Львів: Вид-во Нац. ун-ту “Львівська політехніка”, 2009. 176 с.

30. Кодацький В.П. Шляхи ефективного управління оборотними активами промислових підприємств. *Актуальні проблеми економіки*, 2008. № 4. С. 150.

31. Осауленко О. Попередні підсумки розвитку економіки. *Урядовий Вісник Хмельницького національного університету*. № 6, Т. 2 кур’єр. 2013. № 10–11.

32. Пономаренко О.І. *Системні методи в економіці, бізнесі й менеджменті*. Київ : Либідь, 2012. С.35.

33. Перебийніс В. І. *Логістичне управління запасами на підприємствах : монографія*. Полтава : ПУЕТ, 2012. 279 с.

34. Александрова М.М. *Страховання: Навчально-методичний посібник*. – К.: ЦУЛ, 2012. 208 с.

35. Юсіна А.Л. *Охрана труда: рекомендации по выполнению раздела в дипломном проекте для студентов экономических специальностей*. Краматорск: ДГМА, 2013. 64 с.

36. Дементий Л.В. *Охрана труда в автоматизированном производстве. Обеспечение безопасности труда*. Краматорск: ДГМА, 2007. 300 с.

37. Гогіташвілі Г. Г., Лапін В. М. *Основи охорони праці: навчальний посібник - 4-те вид., випр. і доп.*. К. : Знання, 2008 . 302 с.

38. Запорожець О.І., Протоєрейський О.С. *Основи охорони праці та організаційні питання охорони праці: Навч. посіб. – 4-те вид., допов. і перероб.* Київ: Університет «Україна», 2009. 295 с.

АНОТАЦІЯ

Цуканова Л.В. Обґрунтування інвестиційної стратегії розвитку електросталеплавильного цеху №1 ПАТ «ЕМСС». - Кваліфікаційна праця на правах рукопису.

Дипломна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 051 Економіка. – Донбаська державна машинобудівна академія Міністерства освіти і науки України, Краматорськ, 2018.

У роботі вирішено актуальне науково-практичне завдання щодо поглиблення теоретичних положень, обґрунтування науково-методичних засад і розробки практичних рекомендацій з економічного обґрунтування інвестиційної стратегії електросталеплавильного цеху № ПАТ «ЕМСС» .

Розглянуто суть поняття інвестиційної стратегії, інвестиційних бізнес-процесів в Україні, систематизовано і визначено особливості застосування різних джерел фінансування інвестиційної діяльності на підприємстві України. Проведено комплексний аналіз економічної та комерційної ефективності інвестиційного проекту, визначено базові показники, проведений аналіз чутливості проекту. Представлено алгоритм використання імітаційного моделювання методом Монте-Карло для аналізу інвестиційних ризиків проекту. Оптимізовано бізнес-процес ПАТ «ЕМСС» шляхом управління запасами, що дозволяє знизити вплив інфляційного чинника та забезпечити більш ефективне використання матеріалів. Наведено оцінку умов праці на робочому місці, запропоновано напрямки забезпечення безпечних та комфортних умов праці при використанні ПЕОМ.

***Ключові слова:** інвестиційна стратегія, бізнес-процес, чиста сучасна вартість, імітаційне моделювання, аналіз чутливості, схема фінансування, комерційна ефективність, оптимізація, матеріальні запаси.*

АННОТАЦИЯ

Цуканова Л.В. Обоснование инвестиционной стратегии развития электросталеплавильного цеха №1 ПАО «ЭМСС». - Квалификационная работа на правах рукописи.

Дипломная работа на соискание образовательной степени магистра по специальности 051 Экономика. - Донбасская государственная машиностроительная академия Министерства образования и науки Украины, Краматорск, 2018.

В работе решена актуальная научно-практическая задача по углублению теоретических положений, обоснованию научно-методических основ и разработки практических рекомендаций по экономическому обоснованию инвестиционной стратегии электросталеплавильного цеха № ПАО «ЭМСС».

Рассмотрена сущность понятия инвестиционной стратегии, инвестиционных бизнес-процессов в Украине, систематизированы и определены особенности применения различных источников финансирования инвестиционной деятельности предприятий Украины. Проведен комплексный анализ экономической и коммерческой эффективности инвестиционного проекта,

определены базовые показатели, проведен анализ чувствительности проекта. Представлен алгоритм использования имитационного моделирования методом Монте-Карло для анализа инвестиционных рисков проекта. Оптимизирован бизнес-процесс ПАО «ЭМСС» путем управления запасами, что позволяет снизить влияние инфляционного фактора и обеспечить более эффективное использование материалов. Приведена оценка условий труда на рабочем месте, предложены направления обеспечения безопасных и комфортных условий труда при использовании ПЭВМ.

Ключевые слова: инвестиционная стратегия, бизнес-процесс, чистая настоящая стоимость, имитационное моделирование, анализ чувствительности, схема финансирования, коммерческая эффективность, оптимизация, материальные запасы.

SUMMARY

Tsukanova L.V. Substantiation of the investment strategy for the development of the electro-smelting workshop No. 1 of the PJSC «EMSS». - Qualification Work as a Manuscript.

The thesis for obtaining the Educational Master's Degree, special field 051 Economics. - Donbass State Engineering Academy of Ministry of Education and Science of Ukraine, Kramatorsk, 2018.

The paper solves the actual scientific and practical task of deepening theoretical positions, substantiating scientific and methodological principles and developing practical recommendations for the economic substantiation of the investment strategy of the electric steelmaking shop № PJSC "EMSS".

The essence of the concept of investment strategy, investment business processes in Ukraine is considered, the features of application of various sources of financing of investment activity at the enterprise of Ukraine are systematized and determined. A comprehensive analysis of the economic and commercial efficiency of the investment project was carried out, baseline indicators were determined, an analysis of the sensitivity of the project was carried out. The algorithm of simulation modeling using the Monte Carlo method for the analysis of investment risks of the project is presented. The business process of PJSC "EMSS" is optimized by managing stocks, which helps to reduce the influence of the inflation factor and ensure more efficient use of materials. The estimation of working conditions in the workplace is given, directions of providing safe and comfortable working conditions with the use of a PC are proposed.

Key words: investment strategy, business process, net present value, simulation, sensitivity analysis, financing scheme, commercial efficiency, optimization, inventory.